शिवानन्द लहरि

कलाभ्यां चूडालङ्कृतशशिकलाभ्यां
निजतपः- -फलाभ्यां भक्तेषु
प्रकटितफलाभ्यां भवतु मे ।
शिवाभ्यामस्तोकत्रिभुवनशिवाभ्यां हृदि
पुन- -र्भवाभ्यामानन्दस्फुरदनुभवाभ्यां
नतिरियम् ॥ 1 ॥

गलन्ती शम्भो त्वच्चरितसरितः
किल्बिषरजो दलन्ती
धीकुल्यासरणिषु पतन्ती
विजयताम् । दिशन्ती
संसारभ्रमणपरितापोपशमनं
वसन्ती मच्चेतोहृदभुवि
शिवानन्दलहरी ॥ 2 ॥

त्रयीवेद्यं हृद्यं
त्रिपुरहरमाद्यं त्रिनयनं
जटाभारोदारं चलदुरगहारं
मृगधरम् ।
महादेवं देवं मयि सदयभावं

पशुपतिं
चिदालम्बं साम्बं शिवमतिविडम्बं हृदि भजे
॥ 3 ॥

सहस्रं वर्तन्ते जगति विबुधाः
क्षुद्रफलदा
न मन्ये स्वप्ने वा तदनुसरणं
तत्कृतफलम् । हरिब्रह्मादीनामपि
निकटभाजामसुलभं
चिरं याचे शम्भो शिव तव पदाम्भोजभजनम् ॥
4 ॥

स्मृतौ शास्त्रे वैद्ये
शकुनकवितागानफणितौ पुराणे मत्रे वा
स्तुतिनटनहास्येष्वचतुरः । कथं राज्ञां
प्रीतिर्भवति मयि कोऽहं पशुपते पशुं मां
सर्वज्ञ प्रथित कृपया पालय विभो ॥ 5 ॥

घटो वा मृत्पिण्डोऽप्यणुरपि च
धूमोऽग्निरचलः पटो वा तन्तुर्वा
परिहरति किं घोरशमनम् । वृथा
कण्ठक्षोभं वहसि तरसा तर्कवचसा
पदाम्भोजं शम्भोर्भज परमसौख्यं व्रज सुधीः
॥ 6 ॥

वैदि
क

विज्ञान
म्

मनस्ते पादाब्जे निवसतु वचः स्तोत्रफणितौ करौ चाभ्यर्चायां श्रुतिरपि कथाकर्णनविधौ । तव ध्याने बुद्धिर्नयनयुगलं मूर्तिविभवे परग्रन्थान्कैर्वा परमशिव जाने परमतः ॥ 7 ॥

यथा बुद्धिः शुक्तौ रजतमिति काचाश्मनि मणि- -र्जले पैष्टे क्षीरं भवति मृगतृष्णासु सलिलम् । तथा देवभ्रान्त्या भजति भवदन्यं जडजनो महादेवेशं त्वां मनसि च न मत्वा पशुपते ॥ 8 ॥

गभीरे कासारे विशति विजने घोरविपिने विशाले शैले च भ्रमति कुसुमार्थं जडमतिः । समर्प्यैकं चेतः सरसिजमुमानाथ भवते

सुखेनावस्थातुं जन इह न जानाति किमहो
॥ 9 ॥

नरत्वं देवत्वं नगवनमृगत्वं मशकता पशुत्वं
कीटत्वं भवतु विहगत्वादि जननम् ।
सदा त्वत्पादाब्जस्मरणपरमानन्दलहरी-
-विहारासक्तं चेद्धृदयमिह किं तेन
वपुषा ॥ 10 ॥

वटुर्वा गेही वा यतिरपि जटी वा
तदितरो नरो वा यः कश्चिद्भवतु
भव किं तेन भवति । यदीयं
हृत्पद्मं यदि भवदधीनं पशुपते
तदीयस्त्वं शम्भो भवसि भवभारं च वहसि
॥ 11 ॥

गुहायां गेहे वा बहिरपि वने
वाऽद्रिशिखरे
जले वा वह्नौ वा वसतु वसतेः किं वद
फलम् ।
सदा यस्यैवान्तःकरणमपि शम्भो तव पदे
स्थितं चेद्योगोऽसौ स च परमयोगी स च सुखी
॥ 12 ॥

वैदिक

विज्ञानम्

असारे संसारे निजभजनदूरे जडधिया

भ्रमन्तं मामन्धं परमकृपया पातुमुचितम् । मदन्यः को दीनस्तव कृपणरक्षातिनिपुण-
-स्त्वदन्यः को वा मे त्रिजगति शरण्यः पशुपते ॥ 13 ॥

प्रभुस्त्वं दीनानां खलु परमबन्धुः पशुपते प्रमुख्योऽहं तेषामपि किमुत बन्धुत्वमनयोः ।
त्वयैव क्षन्तव्याः शिव मदपराधाश्च सकलाः प्रयत्नात्कर्तव्यं मदवनमियं बन्धुसरणिः ॥ 14 ॥

उपेक्षा नो चेत्किं न हरसि
भवद्ध्यानविमुखां दुराशाभूयिष्ठां
विधिलिपिमशक्तो यदि भवान् ।
शिरस्तद्वैधात्रं ननखलु सुवृत्तं
पशुपते
कथं वा निर्यत्रं करनखमुखेनैव लुलितम्
॥ 15 ॥

विरिञ्चिर्दीर्घायुर्भवतु भवता
तत्परशिर-
-श्चतुष्कं संरक्ष्यं स खलु भुवि दैन्यं
लिखितवान् । विचारः को वा मां विशद
कृपया पाति शिव ते कटाक्षव्यापारः स्वयमपि
च दीनावनपरः ॥ 16 ॥

फलाद्वा पुण्यानां मयि करुणया वा
त्वयि विभो प्रसन्नेऽपि स्वामिन्
भवदमलपादाब्जयुगलम् । कथं पश्येयं मां
स्थगयति नमः सम्भ्रमजुषां निलिम्पानां
श्रेणिर्निजकनकमाणिक्यमकुटैः ॥ 17 ॥

त्वमेको लोकानां परमफलदो
दिव्यपदवीं वहन्तस्त्वन्मूलां पुनरपि
भजन्ते हरिमुखाः । कियद्वा दाक्षिण्यं तव
शिव मदाशा च कियती कदा वा मद्रक्षां

वहसि करुणापूरितदृशा ॥ 18 ॥

वैदिक

विज्ञानम्

https://vignanam.org/devanagari/shivananda-lahari.html

3/9/24, 5:34 PM

दुराशाभूयिष्ठे
दुरधिपगृहद्वारघटके

दुरन्ते संसारे दुरितनिलये
दुःखजनके । मदायासं किं न
व्यपनयसि कस्योपकृतये
वदेयं प्रीतिश्चेत्तव शिव कृतार्थाः खलु वयम्
॥ 19 ॥

सदा मोहाटव्यां चरति युवतीनां
कुचगिरौ नटत्याशाशाखास्वटति झटिति
स्वैरमभितः । कपालिन् भिक्षो मे
हृदयकपिमत्यन्तचपलं
दृढं भक्त्या बद्ध्वा शिव भवदधीनं कुरु

विभो ॥ 20 ॥

धृतिस्तम्भाधारां
दृढगुणनिबद्धां सगमनां विचित्रां
पद्माढ्यां प्रतिदिवससन्मार्गघटिताम् ।
स्मरारे मच्चेतःस्फुटपटकुटीं प्राप्य
विशदां
जय स्वामिन् शक्त्या सह शिव गणैः सेवित विभो
॥ 21 ॥

प्रलोभाद्यैरर्थाहरणपरत
न्त्रो धनिगृहे
प्रवेशोद्युक्तः सन् भ्रमति
बहुधा तस्करपते ।
इमं चेतश्चोरं कथमिह सहे
शङ्कर विभो

।

तवाधीनं कृत्वा मयि निरपराधे कुरु कृपाम् ॥
22 ॥

करोमि त्वत्पूजां सपदि सुखदो मे
भव विभो
विधित्वं विष्णुत्वं दिशसि खलु तस्याः
फलमिति ।

पुनश्च त्वां द्रष्टुं दिवि भुवि वहन्पक्षिमृगता-
-मदृष्ट्वा तत्खेदं कथमिह सहे शङ्कर विभो ॥ 23 ॥

कदा वा कैलासे कनकमणिसौधे सह गणै- -र्वसन् शम्भोरग्रे स्फुटघटितमूर्धाञ्जलिपुटः । विभो साम्ब स्वामिन्परमशिव पाहीति निगद-
-न्विधातृणां कल्पान् क्षणमिव विनेष्यामि सुखतः ॥ **24** ॥

वैदिक
विज्ञानम्

स्तवैर्ब्रह्मादीनां
जयजयवचोभिर्नियमिनां गणानां
केलीभिर्मदकलमहोक्षस्य ककुदि ।

स्थितं नीलग्रीवं
त्रिनयनमुमाश्लिष्टवपुषं
कदा त्वां पश्येयं करधृतमृगं खण्डपरशुम् ॥
25 ॥

कदा वा त्वां दृष्ट्वा गिरिश तव
भव्याङ्घ्रियुगलं गृहीत्वा हस्ताभ्यां
शिरसि नयने वक्षसि वहन् ।
समाश्लिष्याघ्राय
स्फुटजलजगन्धान्परिमला- - नलाभ्यां
ब्रह्माद्यैर्मुदमनुभविष्यामि हृदये ॥ 26 ॥

करस्थे हेमाद्री गिरिश निकटस्थे धनपतौ
गृहस्थे स्वर्भूजामरसुरभिचिन्तामणिगणे
। शिरःस्थे शीतांशौ
चरणयुगलस्थेऽखिलशुभे कमर्थं
दास्येऽहं भवतु भवदर्थं मम मनः ॥ 27 ॥

सारूप्यं तव पूजने शिव महादेवेति
सङ्कीर्तने सामीप्यं
शिवभक्तिधुर्यजनतासाङ्गत्यसम्भाष
णे । सालोक्यं च
चराचरात्मकतनुध्याने भवानीपते
सायुज्यं मम सिद्धमत्र भवति स्वामिन्
कृतार्थोऽस्म्यहम् ॥ 28 ॥

त्वत्पादाम्बुजमर्चयामि परमं त्वां
चिन्तयाम्यन्वहं
त्वामीशं शरणं व्रजामि वचसा त्वामेव याचे विभो ।
वीक्षां मे दिश चाक्षुषीं सकरुणां दिव्यैश्चिरं
प्रार्थितां शम्भो लोकगुरो मदीयमनसः
सौख्योपदेशं कुरु ॥ 29 ॥

वस्त्रोद्धूतविधौ सहस्रकरता
पुष्पार्चने विष्णुता गन्धे
गन्धवहात्मताऽन्नपचने
बर्हिर्मुखाध्यक्षता । पात्रे
काञ्चनगर्भतास्ति मयि
चेद्बालेन्दुचूडामणे
शुश्रूषां करवाणि ते पशुपते
स्वामिंस्त्रिलोकीगुरो ॥ 30 ॥

वैदिक
विज्ञानम्

नालं वा परमोपकारकमिदं त्वेकं
पशूनां पते
पश्यन् कुक्षिगतांश्चराचरगणान्
बाह्यस्थितान् रक्षितुम् ।
सर्वामर्त्यपलायनौषधमतिज्वालाकरं भीकरं
निक्षिप्तं गरलं गले न गिलितं नोद्गीर्णमेव त्वया
॥ 31 ॥

ज्वालोग्रः सकलामरातिभयदः क्ष्वेलः कथं वा त्वया दृष्टः
किं च करे धृतः करतले किं पक्वजम्बूफलम् ।
जिह्वायां निहितश्च सिद्धघुटिका वा कण्ठदेशे
भृतः किं ते नीलमणिर्विभूषणमयं शम्भो
महात्मन् वद ॥ 32 ॥

नालं वा सकृदेव देव भवतः सेवा नतिर्वा
नुतिः पूजा वा स्मरणं
कथाश्रवणमप्यालोकनं मादृशाम् ।
स्वामिन्नस्थिरदेवतानुसरणायासेन
किं लभ्यते
का वा मुक्तिरितः कुतो भवति चेत्किं प्रार्थनीयं
तदा ॥ 33 ॥

किं ब्रूमस्तव साहसं पशुपते कस्यास्ति
शम्भो भव- -द्धैर्यं चेदृशमात्मनः स्थितिरियं
चान्यैः कथं लभ्यते । भ्रश्यद्देवगणं

त्रसन्मुनिगणं नश्यत्प्रपञ्चं लयं
पश्यन्निर्भय एक एव विहरत्यानन्दसान्द्रो
भवान् ॥ 34 ॥

योगक्षेमधुरन्धरस्य
सकलश्रेयःप्रदोद्योगिनो
दृष्टादृष्टमतोपदेशकृतिनो
बाह्यान्तरव्यापिनः ।
सर्वज्ञस्य दयाकरस्य भवतः किं वेदितव्यं
मया
शम्भो त्वं परमान्तरङ्ग इति मे चित्ते
स्मराम्यन्वहम् ॥ 35 ||

भक्तो भक्तिगुणावृते
मुदमृतापूर्णे प्रसन्ने मनः
कुम्भे साम्ब तवाङ्घ्रिपल्लवयुगं
संस्थाप्य संवित्फलम् ।
सत्वं
मन्त्रमुदीरयन्निजशरीरागारशु
द्धिं वहन्
पुण्याहं प्रकटीकरोमि रुचिरं
कल्याणमापादयन् ॥ 36 ॥

आम्नायाम्बुधिमादरेण सुमनःसङ्घाः समुद्यन्मनो मन्थानं दृढभक्तिरज्जुसहितं कृत्वा मथित्वा ततः । सोमं कल्पतरुं सुपर्वसुरभिं चिन्तामणिं धीमतां नित्यानन्दसुधां निरन्तररमासौभाग्यमातन्वते ॥ 37 ॥

प्राक्पुण्याचलमार्गदर्शितसुधामूर्तिः प्रसन्नः शिवः सोमः सद्गणसेवितो मृगधरः पूर्णस्तमोमोचकः । चेतः पुष्करलक्षितो भवति चेदानन्दपाथोनिधिः प्रागल्भ्येन विजृम्भते सुमनसां वृत्तिस्तदा जायते ॥ 38 ॥

धर्मो मे चतुरङ्घ्रिकः सुचरितः पापं विनाशं गतं कामक्रोधमदादयो विगलिताः कालाः सुखाविष्कृताः । ज्ञानानन्दमहौषधिः

सुफलिता कैवल्यनाथे सदा मान्ये मानसपुण्डरीकनगरे राजावतंसे स्थिते ॥ 39 ॥

धीयन्त्रेण वचोघटेन कविताकुल्योपकुल्याक्रमै- -रानीतैश्च सदाशिवस्य चरिताम्भोराशिदिव्यामृतैः । हृत्केदारयुताश्च भक्तिकलमाः साफल्यमातन्वते दुर्भिक्षान्मम सेवकस्य भगवन्विश्वेश भीतिः कुतः ॥ 40 ॥

पापोत्पातविमोचनाय रुचिरैश्वर्याय मृत्युञ्जय स्तोत्रध्याननतिप्रदक्षिणसपर्यालोकनाकर्णने । जिह्वाचित्तशिरोङ्घ्रिहस्तनयनश्रोत्रैरहं प्रार्थितो मामाज्ञापय तन्निरूपय मुहुर्मामेव मा मेऽवचः ॥ 41 ॥

गाम्भीर्यं परिखापदं घनधृतिः प्राकार उद्यद्गुण- -स्तोमश्चाप्तबलं घनेन्द्रियचयो द्वाराणि देहे स्थितः । विद्या वस्तुसमृद्धिरित्यखिलसामग्रीसमेते सदा दुर्गातिप्रियदेव मामकमनोदुर्गे निवासं कुरु ॥ 42 ॥

मा गच्छ त्वमितस्ततो गिरिश भो मय्येव
वासं कुरु स्वामिन्नादिकिरात
मामकमनःकान्तारसीमान्तरे । वर्तन्ते बहुशो
मृगा मदजुषो मात्सर्यमोहादय-
-स्तान्हत्वा मृगयाविनोदरुचितालाभं च
सम्प्राप्स्यसि ॥ 43 ॥

करलग्नमृगः
करीन्द्रभङ्गो
घनशार्दूलविखण्डनोऽस्त
जन्तुः । गिरिशो
विशदाकृतिश्च चेतः-
- कुहरे पञ्चमुखोऽस्ति मे कुतो भीः
॥ **44** ॥

छन्दःशाखिशिखान्वितैर्द्विजवरैः संसेविते

शाश्वते सौख्यापादिनि खेदभेदिनि
सुधासारैः फलैर्दीपिते । चेतः
पक्षिशिखामणे त्यज वृथासञ्चारमन्यैरलं
नित्यं शङ्करपादपद्मयुगलीनीडे विहारं
कुरु ॥ 45 ॥

आकीर्णे नखराजिकान्तिविभवैरुद्यत्सुधावैभवै-
-राधौतेऽपि च पद्मरागललिते हंसव्रजैराश्रिते
। नित्यं भक्तिवधूगणैश्च रहसि स्वेच्छाविहारं
कुरु स्थित्वा मानसराजहंस
गिरिजानाथाङ्घ्रिसौधान्तरे ॥ 46 ॥

शम्भुध्यानवसन्तसङ्गिनि
हृदारामेऽघजीर्णच्छदाः स्रस्ता
भक्तिलताच्छटा विलसिताः
पुण्यप्रवालश्रिताः । दीप्यन्ते गुणकोरका
जपवचःपुष्पाणि सद्वासना
ज्ञानानन्दसुधामरन्दलहरी
संवित्फलाभ्युन्नतिः ॥ 47 ॥

नित्यानन्दरसालयं
सुरमुनिस्वान्ताम्बुजाताश्रयं स्वच्छं
सद्द्विजसेवितं
कलुषहृत्सद्वासनाविष्कृतम् ।
शम्भुध्यानसरोवरं व्रज मनोहंसावतंस
स्थिरं

किं क्षुद्राश्रयपल्वलभ्रमणसञ्जातश्रमं
प्राप्स्यसि ॥ 48 ॥

वैदिक

विज्ञानम्

आनन्दामृतपूरिता
हरपदाम्भोजालवालोद्यता
स्थैर्योपघ्नमुपेत्य भक्तिलतिका
शाखोपशाखान्विता ।
उच्चैर्मानसकायमानपटलीमाक्रम्य निष्कल्मषा
नित्याभीष्टफलप्रदा भवतु मे सत्कर्मसंवर्धिता
॥ 49 ॥

सन्ध्यारम्भविजृम्भितं
श्रुतिशिरःस्थानान्तराधिष्ठितं
सप्रेमभ्रमराभिराममसकृत्सद्वासनाशोभितम्
। भोगीन्द्राभरणं समस्तसुमनःपूज्यं
गुणाविष्कृतं सेवे
श्रीगिरिमल्लिकार्जुनमहालिङ्गं

शिवालिङ्गितम् ॥ 50 ॥

भृङ्गीच्छानटनोत्कटः
करमदग्राही स्फुरन्माधवा- - ह्लादो
नादयुतो महासितवपुः पञ्चेषुणा
चादृतः । सत्पक्षः सुमनोवनेषु स पुनः
साक्षान्मदीये मनो-
- राजीवे भ्रमराधिपो विहरतां श्रीशैलवासी
विभुः ॥ 51 ॥

कारुण्यामृतवर्षिणं
घनविपद्द्भीष्मच्छिदाकर्मठं
विद्यासस्यफलोदयाय
सुमनःसंसेव्यमिच्छाकृतिम् ।
नृत्यद्भक्तमयूरमद्रिनिलयं
चञ्चज्जटामण्डलं
शम्भो वाञ्छति नीलकन्धर सदा त्वां मे मनश्चातकः
॥ 52 ॥

आकाशेन शिखी समस्तफणिनां नेत्रा कलापी नता-

-नुग्राहिप्रणवोपदेशनिनदैः केकीति यो गीयते । श्यामां शैलसमुद्भवां घनरुचिं दृष्ट्वा नटन्तं मुदा वेदान्तोपवने विहाररसिकं तं नीलकण्ठं भजे ॥ 53 ॥

सन्ध्या धर्मदिनात्ययो

हरिकराघातप्रभूतानक- -ध्वानो
वारिदगर्जितं दिविषदां दृष्टिच्छटा चञ्चला ।
भक्तानां परितोषबाष्पविततिर्वृष्टिर्मयूरी
शिवा
यस्मिन्नुज्ज्वलताण्डवं विजयते तं नीलकण्ठं
भजे ॥ 54 ॥

वैदिक
विज्ञानम्

आद्यायामिततेजसे श्रुतिपदैर्वेद्याय
साध्याय ते
विद्यानन्दमयात्मने त्रिजगतः
संरक्षणोद्योगिने ।
ध्येयायाखिलयोगिभिः
सुरगणैर्गेयाय मायाविने
सम्यक्ताण्डवसम्भ्रमाय जटिने सेयं नतिः शम्भवे ॥ 55 ॥

नित्याय त्रिगुणात्मने पुरजिते

कात्यायनी श्रेयसे

सत्यायादिकुटुम्बिने मुनिमनः
प्रत्यक्षचिन्मूर्तये । मायासृष्टजगत्त्रयाय
सकलाम्नायान्तसञ्चारिणे
सायन्ताण्डवसम्भ्रमाय जटिने सेयं नतिः शम्भवे ॥
56 ॥

नित्यं स्वोदरपोषणाय सकलानुद्दिश्य
वित्ताशया व्यर्थं पर्यटनं करोमि भवतः सेवां न
जाने विभो ।
मज्जन्मान्तरपुण्यपाकबलतस्त्वं शर्व
सर्वान्तर-
- स्तिष्ठस्येव हि तेन वा पशुपते ते
रक्षणीयोऽस्म्यहम् ॥ 57 ॥

एको वारिजबान्धवः क्षितिनभोव्याप्तं
तमोमण्डलं भित्त्वा लोचनगोचरोऽपि भवति त्वं
कोटिसूर्यप्रभः । वेद्यः किं न भवस्यहो घनतरं
कीदृग्भवेन्मत्तम- -स्तत्सर्वं व्यपनीय मे पशुपते
साक्षात्प्रसन्नो भव ॥ 58 ॥

हंसः पद्मवनं समिच्छति यथा नीलाम्बुदं
चातकः कोकः कोकनदप्रियं प्रतिदिनं चन्द्रं
चकोरस्तथा । चेतो वाञ्छति मामकं पशुपते
चिन्मार्गमृग्यं विभो गौरीनाथ
भवत्पदाब्जयुगलं कैवल्यसौख्यप्रदम् ॥ 59 ॥

रोधस्तोयहृतः श्रमेण पथिकश्छायां तरोर्वृष्टितो भीतः स्वस्थगृहं गृहस्थमतिथिर्दीनः प्रभुं धार्मिकम् । दीपं सन्तमसाकुलश्च शिखिनं शीतावृतस्त्वं तथा
चेतः सर्वभयापहं व्रज सुखं शम्भोः पदाम्भोरुहम् ॥ 60 ||

वैदिक

विज्ञानम्

अङ्कोलं निजबीजसन्ततिरयस्कान्तोपलं सूचिका साध्वी नैजविभुं लता क्षितिरुहं सिन्धुः सरिद्वल्लभम् । प्राप्नोतीह यथा तथा पशुपतेः पादारविन्दद्वयं चेतोवृत्तिरुपेत्य तिष्ठति सदा सा भक्तिरित्युच्यते ॥ 61 |

आनन्दाश्रुभिरातनोति पुलकं नैर्मल्यतश्छादनं वाचाशङ्खमुखे

स्थितैश्च जठरापूर्ति चरित्रामृतैः ।
रुद्राक्षैर्भसितेन देव वपुषो रक्षां
भवद्भावना-
-पर्यङ्के विनिवेश्य भक्तिजननी भक्तार्भकं
रक्षति ॥ 62 ॥

मार्गावर्तितपादुका
पशुपतेरङ्गस्य कूर्चायते
गण्डूषाम्बुनिषेचनं
पुररिपोर्दिव्याभिषेकायते ।
किञ्चिद्भक्षितमांसशेषकबलं
नव्योपहारायते
भक्तिः किं न करोत्यहो वनचरो
भक्तावतंसायते ॥ 63 ॥

वक्षस्ताडनमन्तकस्य कठिनापस्मारसम्मर्दनं
भूभृत्पर्यटनं
नमत्सुरशिरःकोटीरसङ्घर्षणम् । कर्मेदं
मृदुलस्य तावकपदद्वन्द्वस्य किं वोचितं
मच्चेतोमणिपादुकाविहरणं शम्भो
सदाङ्गीकुरु ॥ 64 ॥

वक्षस्ताडनशङ्कया विचलितो वैवस्वतो निर्जराः
कोटीरोज्ज्वलरत्नदीपकलिकानीराजनं
कुर्वते । दृष्ट्वा मुक्तिवधूस्तनोति
निभृताश्लेषं भवानीपते यच्चेतस्तव

पादपद्मभजनं तस्येह किं दुर्लभम् ॥ 65 ॥

क्रीडार्थं सृजसि प्रपञ्चमखिलं क्रीडामृगास्ते जनाः यत्कर्माचरितं मया च भवतः प्रीत्यै भवत्येव तत् । शम्भो स्वस्य कुतूहलस्य करणं मच्चेष्टितं निश्चितं तस्मान्मामकरक्षणं पशुपते कर्तव्यमेव त्वया ॥ 66 ॥

वैदिक

विज्ञानम्

बहुविधपरितोषबाष्पपूर-
-स्फुटपुलकाङ्कितचारुभोगभूमिम् ।
चिरपदफलकाङ्क्षिसेव्यमानां
परमसदाशिवभावनां प्रपद्ये ॥ 67 ॥

अमितमुदमृतं

मुहुर्दुहन्तीं
विमलभवत्पदगोष्ठमाव
सन्तीम् । सदय पशुपते
सुपुण्यपाकां
मम परिपालय भक्तिधेनुमेकाम्
॥ 68 ॥

जडता पशुता कलङ्किता
कुटिलचरत्वं च नास्ति
मयि देव । अस्ति यदि
राजमौले
भवदाभरणस्य नास्मि किं पात्रम् ॥
69 ॥

अरहसि रहसि
स्वतन्त्रबुद्ध्या
वरिवसितुं सुलभः
प्रसन्नमूर्तिः ।
अगणितफलदायकः
प्रभुर्मे
जगदधिको हृदि राजशेखरोऽस्ति ॥ 70
॥

आरूढभक्तिगुणकुश्चितभावचाप-
-युक्तैः शिवस्मरणबाणगणैरमोघैः

। निर्जित्य किल्बिषरिपून्विजयी
सुधीन्द्रः सानन्दमावहति
सुस्थिरराजलक्ष्मीम् ॥ 71 ॥

ध्यानाञ्जनेन समवेक्ष्य
तमःप्रदेशं भित्त्वा
महाबलिभिरीश्वरनाममन्त्रैः ।
दिव्याश्रितं
भुजगभूषणमुद्वहन्ति
ये पादपद्ममिह ते शिव ते कृतार्थाः ॥
72 ॥

भूदारतामुदवहद्यदपेक्ष
या श्री-
-भूदार एव किमतः सुमते
लभस्व ।
केदारमाकलितमुक्तिमहौष

धीनां

पादारविन्दभजनं परमेश्वरस्य ॥ 73
॥

आशापाशक्लेशदु
र्वासनादि-
-भेदोद्युक्तैर्दिव्यग
न्धैरमन्दैः ।
आशाशाटीकस्य
पादारविन्दं
चेतःपेटीं वासितां मे तनोतु ॥
74 ॥

कल्याणिनं सरसचित्रगतिं
सवेगं
सर्वेङ्गितज्ञमनघं
ध्रुवलक्षणाढ्यम् ।
चेतस्तुरङ्गमधिरुह्य चर
स्मरारे

नेतः समस्तजगतां वृषभाधिरूढ ॥
75 ॥

भक्तिर्महेशपदपुष्करमावसन्ती
कादम्बिनीव कुरुते परितोषवर्षम् ।
सम्पूरितो भवति यस्य मनस्तटाक-
-स्तज्जन्मसस्यमखिलं सफलं च नान्यत् ॥
76 ॥

बुद्धिः स्थिरा
भवितुमीश्वरपादपद्म-
-सक्ता वधूर्विरहिणीव
सदा स्मरन्ती ।
सद्भावनास्मरणदर्शनकीर्त

नादि
सम्मोहितेव शिवमन्त्रजपेन विन्ते
॥ 77 ॥

सदुपचारविधिष्वनुबोधि
तां सविनयां सुहृदं
समुपाश्रिताम् । मम
समुद्धर बुद्धिमिमां प्रभो
वरगुणेन नवोढवधूमिव ॥
78 ॥

वैदिक
विज्ञानम्

नित्यं योगिमनः सरोजदलसञ्चारक्षमस्त्वत्क्रमः
शम्भो तेन कथं कठोरयमराड्वक्षःकवाटक्षतिः
। अत्यन्तं मृदुलं त्वदङ्घ्रियुगलं हा मे
मनश्चिन्तय- -त्येतल्लोचनगोचरं कुरु

विभो हस्तेन संवाहये | 79 ॥

एष्यत्येष जनिं मनोऽस्य कठिनं
तस्मिन्नटानीति म- - द्रक्षायै गिरिसीम्नि
कोमलपदन्यासः पुराभ्यासितः । नो
चेद्दिव्यगृहान्तरेषु सुमनस्तल्पेषु
वेद्यादिषु
प्रायः सत्सु शिलातलेषु नटनं शम्भो किमर्थं
तव ॥ 80 ॥

कञ्चित्कालमुमामहेश भवतः
पादारविन्दार्चनैः कञ्चिद्ध्यानसमाधिभिश्च
नतिभिः कञ्चित्कथाकर्णनैः ।
कञ्चित्कञ्चिदवेक्षणैश्च नुतिभिः
कश्चिद्दशामीदृशीं
यः प्राप्नोति मुदा त्वदर्पितमना जीवन् स मुक्तः
खलु ॥ 81 ॥

बाणत्वं वृषभत्वमर्धवपुषा
भार्यात्वमार्यापते
घोणित्वं सखिता मृदङ्गवहता चेत्यादि
रूपं दधौ ।
त्वत्पादे नयनार्पणं च
कृतवांस्त्वद्देहभागो हरिः
पूज्यात्पूज्यतरः स एव हि न चेत्को वा तदन्योऽधिकः

॥ 82 ॥

जननमृतियुतानां सेवया
देवतानां
न भवति सुखलेशः संशयो नास्ति
तत्र ।
अजनिममृतरूपं साम्बमीशं
भजन्ते
य इह परमसौख्यं ते हि धन्या लभन्ते ॥
83 ॥

शिव तव परिचर्यासन्निधानाय
गौर्या
भव मम गुणधुर्यां बुद्धिकन्यां
प्रदास्ये । सकलभुवनबन्धो
सच्चिदानन्दसिन्धो
सदय हृदयगेहे सर्वदा संवस त्वम् ॥
84 ॥

वैदिक
विज्ञानम्

जलधिमथनदक्षो नैव
पातालभेदी

न च वनमृगयायां नैव लुब्धः
प्रवीणः ।
अशनकुसुमभूषावस्त्रमुख्यां
सपर्यां

कथय कथमहं ते कल्पयानीन्दुमौले ॥
85 ॥

पूजाद्रव्यसमृद्धयो विरचिताः पूजां
कथं कुर्महे पक्षित्वं न च वा किटित्वमपि न
प्राप्तं मया दुर्लभम् । जाने
मस्तकमङ्घ्रिपल्लवमुमाजाने न तेऽहं
विभो
न ज्ञातं हि पितामहेन हरिणा तत्त्वेन तद्रूपिणा
॥ 86 ||

अशनं गरलं फणी कलापो
वसनं चर्म च वाहनं महोक्षः ।
मम दास्यसि किं किमस्ति

शम्भो तव पादाम्बुजभक्तिमेव
देहि ॥ 87 ॥

यदा
कृताम्भोनिधिसेतुबन्ध
नः
करस्थलाधःकृतपर्वताधि
पः ।
भवानि ते
लङ्घितपद्मसम्भव-
-स्तदा शिवार्चास्तवभावनक्षमः ॥ 88
॥

नतिभिर्नुतिभिस्त्वमीश
पूजा-
-विधिभिर्ध्यानसमाधिभिर्न
तुष्टः । धनुषा मुसलेन
चाश्मभिर्वा
वद ते प्रीतिकरं तथा करोमि ॥ 89
॥

वचसा चरितं वदामि
शम्भो -
-रहमुद्योगविधासु
तेऽप्रसक्तः ।
मनसाकृतिमीश्वरस्य सेवे

शिरसा चैव सदाशिवं नमामि ॥ 90 ॥

वैदिक

विज्ञानम्

आद्याविद्या हृद्गता निर्गतासी-
-द्विद्या हृद्या हृद्गता त्वत्प्रसादात् । सेवे नित्यं श्रीकरं त्वत्पदाजं
भावे मुक्तेर्भाजनं राजमौले ॥ 91 ॥

दूरीकृतानि दुरितानि दुरक्षराणि दौर्भाग्यदुःखदुरहङ्कृतिदुर्वचांसि । सारं त्वदीयचरितं नितरां पिबन्तं
गौरीश मामिह समुद्धर सत्कटाक्षैः ॥

92 ॥

सोमकलाधरमौ
लौ
कोमलघनकन्धरे
महामहसि । स्वामिनि
गिरिजानाथे
मामकहृदयं निरन्तरं रमताम् ॥
93 ॥

सा रसना ते नयने
तावेव करौ स एव कृतकृत्यः
।
या ये यौ यो भर्गं
वदतीक्षेते सदार्चतः स्मरति ॥
94 ॥

अतिमृदुलौ मम
चरणा-
-वतिकठिनं ते मनो भवानीश
।
इति विचिकित्सां
सन्त्यज
शिव कथमासीद्गिरौ तथा वेशः ॥ 95
॥

धैर्याङ्कुशे
न निभृतं
रभसादाकृष्य
भक्तिशृङ्खलया ।
पुरहर चरणालाने
हृदयमदेभं बधान चिद्यत्रैः ॥ 96
॥

वैदिक
विज्ञानम्

प्रचरत्यभितः
प्रगल्भवृत्त्या
मदवानेष मनः करी
गरीयान् । परिगृह्य नयेन
भक्तिरज्वा
परम स्थाणु पदं दृढं नयामुम् ॥
97 ॥

सर्वालङ्कारयुक्तां सरलपदयुतां
साधुवृत्तां सुवर्णां
सद्भिः संस्तूयमानां सरसगुणयुतां
लक्षितां लक्षणाढ्याम् ।
उद्यद्भूषाविशेषामुपगतविनयां
द्योतमानार्थरेखां
कल्याणीं देव गौरीप्रिय मम कविताकन्यकां त्वं गृहाण ॥
98 ॥

इदं ते युक्तं वा परमशिव
कारुण्यजलधे
गतौ तिर्यग्रूपं तव
पदशिरोदर्शनधिया ।
हरिब्रह्माणौ तौ दिवि भुवि
चरन्तौ श्रमयुतौ
कथं शम्भो स्वामिन्कथय मम वेद्योऽसि
पुरतः ॥ 99 ॥

स्तोत्रेणालमहं प्रवच्मि न मृषा देवा
विरिञ्चादयः
स्तुत्यानां गणनाप्रसङ्गसमये

त्वामग्रगण्यं विदुः ।
माहात्म्याग्रविचारणप्रकरणे
धानातुषस्तोमव-
-द्धूतास्त्वां विदुरुत्तमोत्तमफलं शम्भो
भवत्सेवकाः ॥ 100 ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छङ्करभगवतः कृतौ शिवानन्दलहरी ॥

वैदिक
विज्ञानम्